

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка
Освітня програма	37012 Історія та археологія
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Спеціальність	032 Історія та археологія

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	37012
Назва ОП	Історія та археологія
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	032 Історія та археологія
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Вид освітньої програми	Освітньо-наукова

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Константінова Вікторія Миколаївна, Герасименко Вікторія Вікторівна, Докашенко Галина Петрівна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	13.07.2020 р. – 15.07.2020 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	http://dspu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/05/032-istoriya-ta-arxeologiya-tretogo-osvitno-naukovogo-rivnya-vyshhoyi-osvity.pdf
Програма візиту експертної групи	http://dspu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/07/032-istoriya-ta-arxeologiya.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

☐ Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Освітньо - наукова програма та організований відповідно до неї освітній процес загалом відповідають критеріям акредитації освітніх програм третього рівня вищої освіти. Найвні недоліки не є суттєвими і не знижують загальної позитивної оцінки представленої ОП. Кадрове, матеріально-технічне, методичне забезпечення створили можливості для успішної реалізації ОП.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

Дрогобицький державний педагогічний університет – визнаний осередок педагогічної освіти в Галичині, з-поміж перших трьох його факультетів був також історичний. За роки існування в університеті розроблено декілька важливих наукових напрямків, зокрема в галузі всесвітньої історії – історія античного світу, історія середніх віків; у галузі вітчизняної історії – розвиток визвольного руху та історіографії. Становлення цих напрямів стало можливим завдяки значному кадровому потенціалу та виваженій кадровій політиці, у якій важливе місце займає наступність поколінь, наприклад, Наукове товариство студентів та аспірантів носить ім'я професора, історика Василя Надім'янова, який очолював університет з 1973 до 1988 року; кафедра філософії носить ім'я професора Валерія Скотного; поєднання креативності з досвідом, атмосфера взаємоповаги та доброзичливості між викладачами та здобувачами. НПП історичного факультету започаткували наукове видання «Східноєвропейський історичний вісник», який включений до категорії А та індексується в наукометричній базі Web of Science. До складу редакційної колегії входять 17 представників зарубіжної наукової спільноти, що свідчить про активні міжнародні контакти. До розробки та модернізації цієї ОП як члени робочої групи залучалися здобувачі вищої освіти; у ній представлений регіональний аспект. Як позитивне слід також відзначити фахове працевлаштування випускників аспірантури попередніх років.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Слабкі сторони та відповідні рекомендації співвідносяться з тими новими аспектами в організації освітнього процесу в українських ЗВО, які впроваджуються протягом новітнього періоду та характеризуються процесом активного накопичення власного досвіду та творчого використання зарубіжного: • вдосконалення системи модернізації ОП із залученням усіх зацікавлених сторін; • розширення змістового та організаційного аспектів вибіркових дисциплін; • залучення до процесів академічної мобільності максимально ширшого кола здобувачів вищої освіти; • активізація та урізноманітнення заходів сприяння академічній доброчесності серед учасників освітнього процесу.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Аналіз цілей ОП засвідчив, що вони співзвучні з місією, візією та цінностями університету, викладеними в Стратегії розвитку Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка (<http://dspu.edu.ua/wp-content/uploads/2016/06>), в основі якої, зокрема, підготовка високопрофесійних фахівців. ОП також акцентує увагу на підготовці висококваліфікованого фахівця, здатного професійно застосовувати на практиці інноваційні форми, методи та засоби викладання історичних дисциплін, тобто автори ОП конкретизують загальну мету діяльності університету у визначеній предметній сфері.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Цілі та програмні результати навчання ОП відображають інтереси стейкхолдерів. Під час зустрічі з гарантом, роботодавцями та внаслідок порівняльного аналізу ОП 2016 р. та ОП 2019 р. (<http://dspu.edu.ua/science/departments/graduate-school/metodic-materials/history-and-archeology/>) експерти переконалися у наявності змін у напрямку чіткого визначення мети освітньої програми, розширеного представлення її особливостей, виокремлення в описанні системи оцінювання освітньої складової та наукової складової, структурування програмних компетентностей (інтегральна компетентність, загальні компетентності, фахові компетентності). ОП 2019 р. отримала схвальне сприйняття академічної спільноти в особі зовнішніх рецензентів – В.В. Ставнюка (завідувача кафедри історії стародавнього світу та середніх віків Київського національного університету імені Тараса Шевченка) і О.М. Сухого (завідувача кафедри новітньої історії України імені Михайла Грушевського Львівського національного університету імені Івана Франка). Механізм моніторингу та періодичного перегляду освітніх (освітньо-наукових) програм викладено в Положенні про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти у ДДПУ імені Івана Франка, частково в Положенні про порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії у ДДПУ імені Івана Франка, Положенні про освітньо-наукові програми третього рівня вищої освіти у ДДПУ імені Івана Франка (<http://dspu.edu.ua/dostup-do-publichnoyi-informaciyi/>). Експерти відзначають позитивну динаміку розвитку ОП.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Врахування тенденцій розвитку спеціальності та ринку праці, а також галузевого контексту знайшло відображення в формулюваннях програмних результатів навчання (ПРН-15, ПРН-19), які націлюють на досягнення професійного рівня викладацької діяльності, на актуалізацію сучасних проблем психолого-педагогічної науки (аналогічні результати відсутні в ОП 2016 р.). Регіональний контекст простежується передусім у спрямуванні наукових пошуків здобувачів вищої освіти на вивчення історії визвольного руху в Галичині, історії повсякденності Дрогобиччини та її видатних представників. Так із 10 здобувачів, які навчаються за ОП, шість здобувачів досліджують саме вказану проблематику.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Програмні результати навчання відповідають Національній рамці кваліфікацій для 9-го кваліфікаційного рівня. Усі окреслені знання, розуміння, застосування знань і розумінь, формулювання суджень представлені в ОП, зокрема націленість випускників програми на здатність продукувати інноваційні ідеї та концепції, розв'язувати комплексні проблеми в історико-педагогічній діяльності.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Цілі ОП відповідають місії та стратегії університету; Позитивна динаміка розвитку освітньо-наукової програми на основі порівняльного аналізу ОП 2016 р., ОНР 2019 р. та ОП 2020 р.; Врахування галузевого та регіонального контексту при формулюванні цілей та ПРН; Врахування тенденцій розвитку сучасного історичного знання.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Рекомендуємо ширше врахувати досвід вітчизняних та зарубіжних ЗВО, зокрема у формуванні у здобувачів навичок організації грантової діяльності.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

Згідно з наведеними даними можемо стверджувати, що Критерій 1 відповідає рівню В, окремі положення потребують уточнення й доповнення.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Стандарт вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти відсутній. Обсяг навчального навантаження - 39 кредитів ЄКТС (відповідна норма законодавства 30-60 кредитів). Обов'язкові складові освітньо-наукової програми аспірантури представлено наступним чином: освітня складова, за якою аспірант проводить дослідження, – 18 кредитів (за нормою щонайменше 12 кредитів ЄКТС); освітня складова, що формує загальнонаукові компетентності, – 7 кредитів (за нормою щонайменше 4-6 кредитів ЄКТС); освітня складова з набуття універсальних навичок дослідника, – 6 кредитів (за нормою щонайменше 6 кредитів ЄКТС); освітня складова, що формує мовні компетентності іноземною мовою, – 8 кредитів (за нормою щонайменше 6-8 кредитів ЄКТС), – тобто нормативних вимог в розподілі освітніх складових дотримано. На освітні компоненти вибіркової частини виділено 10 із 39 кредитів ЄКТС, що складає 25,6 %. Таке співвідношення відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти. Разом із тим, у навчальному плані як окрему компоненту виділено науково-дослідну складову, що є порушенням п.п.26, 29 Постанови КМУ від 23.03.2016 р. № 261 «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії...». У той же час у Положенні про порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії у ДДПУ імені Івана Франка, п.28 визначається, що «Наукова складова освітньо-наукової програми оформлюється у вигляді індивідуального плану наукової роботи аспіранта і є невід'ємною частиною навчального плану аспірантури» (<https://cutt.ly/zo3p09N>). Під час відеозустрічі завідувачка відділу аспірантури, докторантури та наукової роботи Куцик О.А. пояснила включення до навчального плану науково-дослідної компоненти прагненням надати здобувачам комплексне уявлення про всі етапи та аспекти їх підготовки на третьому освітньо-науковому рівні.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Навчальні дисципліни викладаються послідовно і логічно, що дає можливість поступово формувати загальні та фахові компетентності. Програмні результати навчання досягаються обов'язковими освітніми компонентами, вибіркові освітні компоненти вдосконалюють, розширюють, поглиблюють наявні програмні результати навчання, не формуючи нових. У той же час має місце ситуація, коли одна навчальна дисципліна – «Сучасна світова історіографія: актуальні проблеми поступу», обсягом 5 кредитів ЄКТС, – єдина дисципліна серед обов'язкових освітніх компонент, яка має професійне спрямування і орієнтована на формування 17 програмних результатів навчання.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Об'єктом вивчення в предметній області ОП визначено закономірності економічного, суспільно-політичного та культурного розвитку людства. Зміст освітньої програми відповідає цьому визначенню завдяки поєднанню академічної, дослідницької та прикладної складових. Аналіз ОП, навчального плану, інших матеріалів, зокрема тематики досліджень здобувачів, зустрічі з академічним персоналом та здобувачами засвідчили спрямованість наукових пошуків на актуальні проблеми історії України та всесвітньої історії.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Процес формування індивідуальної освітньої траєкторії розроблено та закріплено в Положенні про організацію освітнього процесу в ДДПУ імені Івана Франка (<https://cutt.ly/Jo3SUqy>) та Положенні про вивчення вибіркового дисциплін в аспірантурі та поза аспірантурою ДДПУ імені Івана Франка (<https://cutt.ly/po3Oi5A>) Практична реалізація Положень, на думку експертів, має певні недосконалості: так, дисципліни вільного вибору здобувачів розподілено на два блоки, в одному з них - дві дисципліни, в другому - три дисципліни. Кожен здобувач має можливість обрати дві дисципліни з п'яти. Прикладів обрання дисциплін вільного вибору з інших ОП експертна

група не отримала (blob:<https://office.naq.gov.ua/5a68244e-7553-4a58-8db2-7e774d7a1d15>; blob:<https://office.naq.gov.ua/69760055-2b8b-493d-aca5-1c52679a2de3>; blob:<https://office.naq.gov.ua/5056050d-2604-48b5-b9d8-893a844b39>), однак здобувачі під час відеозустрічі підтвердили наявність у них такої інформації, а також відсутність зауважень щодо можливостей вільного вибору і задоволеність організацією цього процесу. Обсяг вибірових дисциплін відповідає законодавству – 25,6%. Зміст вибірових дисциплін здебільшого відповідає спрямованості наукових розвідок здобувачів, зокрема, курс з античної історії, курс з історії церкви у середньовіччі, курс з джерелознавчих та історіографічних засад дослідження. Новостворений каталог вибірових дисциплін (<https://cutt.ly/CszzOJh>) розширює кількість запропонованих дисциплін до восьми, і вони нададуть можливість удосконалити дослідницькі навички здобувачів.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Науково-педагогічна практика організовується та регламентується Положенням про педагогічну практику студентів в ДДПУ імені Івана Франка <http://dspu.edu.ua/wp-content/uploads/2016/01/>), «Положенням про науково-педагогічну практику аспірантів ДДПУ ім. Івана Франка» (<http://dspu.edu.ua/sites/science/wp-content/uploads/2020/05>), Положенням про організацію освітнього процесу у ДДПУ ім. Івана Франка» (Р.4) (<http://dspu.edu.ua/sites/science/wp-content/uploads/2020/02>). Метою науково-педагогічної практики визначено поглиблення й удосконалення комплексу професійних знань, умінь та навичок науково-методичної та навчально-методичної діяльності. Науково-педагогічна практика, згідно з матрицею, формує 7 програмних результатів навчання і складається з навчально-методичної та наукової роботи, а також аудиторного навантаження. На ці об'ємні завдання виділено 3 кредити ЄКТС. Експертна група пересвідчилася під час зустрічей з академічним персоналом, здобувачами та представником сектору практики навчально-методичного відділу про усвідомлення необхідності збільшення годин на проведення практики. В ОП на 2020-2021 навчальний рік практику збільшено до 6 кредитів ЄКТС.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок за цією ОП відбувається через освітні компоненти в аудиторному форматі, в організації самостійної роботи, в проведенні науково-педагогічної практики. Значні можливості для їх формування надає безпосередньо історичний матеріал, зокрема, визначення ролі окремих історичних діячів завдяки наявності у них певних соціальних навичок. Спілкування зі здобувачами ОП, Наукового товариства студентів та аспірантів імені професора Василя Надім'янова та представниками студентського самоврядування засвідчило наявність, наприклад, навичок комунікації, ініціативності, вміння працювати в колективі, відповідальності.

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт наразі відсутній. З метою визначення професійних завдань в університеті використано положення Постанови КМУ «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах)» від 23 березня 2016 року №261 та Концепції розвитку педагогічної освіти (2018 р.).

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Зasadничою ознакою визначення фактичного навантаження є студентоцентризований підхід та реалістичність його виконання. Аудиторне навантаження, обсяг та форми організації самостійної роботи відповідають нормативним документам та забезпечують успішність засвоєння знань, умінь та навичок. У робочих програмах та силабусах навчальних дисциплін визначені індивідуальні завдання, форми самостійної роботи, критерії оцінювання. Згідно з навчальним планом, самостійна робота складає 67,4% від усього навчального навантаження. Здобувачі вищої освіти на зустрічах не висловлювали зауважень щодо такого підходу.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

За цією ОП підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти не здійснюється.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Структура та зміст ОП загалом відповідають вимогам законодавства в аспекті співвідношення освітніх компонент, реальності навантаження здобувачів вищої освіти, формування програмних результатів навчання; освітні компоненти в цілому відповідають предметній області ОП, надають можливість здобувати соціальні навички, компетентності майбутньої професійної діяльності, зокрема дослідницької. Експертна група також констатує позитивну динаміку розвитку представленої освітньо-наукової програми.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Удосконалення потребує процес формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти, зокрема розширення можливостей вибору дисциплін; рекомендовано створення «вікна мобільності»; вдосконалення науково-педагогічної практики; уточнення співвідношення програмних результатів навчання з навчальними дисциплінами.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Критерій 2 загалом відповідає рівню В, удосконалення та уточнення потребують положення п.п. 2.2-2.4. Експертна група також констатує позитивну динаміку розвитку представленої освітньо-наукової програми.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому на навчання за ОП оприлюднені на офіційному веб-сайті в розділі «Абітурієнт» – Правила прийому на навчання до аспірантури (2020 р.) (<http://pk.dspu.edu.ua/download-ndz-445/>). Правила прийому містять чітку та зрозумілу інформацію для пошукача. Факт ознайомлення вступника з Правилами прийому до аспірантури фіксується в заяві вступника і підтверджується його особистим підписом під час подання заяви.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Вступні випробування для здобуття доктора філософії в Дрогобицькому педагогічному університеті імені І. Франка містять три позиції: вступний іспит зі спеціальності, вступний іспит з іноземної мови та вступний іспит із філософії, що передбачені Правилами прийому до університету (<http://pk.dspu.edu.ua/download-ndz-445/>). Особливості ОП «Історія та археологія» враховуються також й під час складання рейтингових списків. Пункт 8.1. Правил прийому 2019 р. визначає право на першочергове зарахування до аспірантури у таких випадках: перемога у Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт, II туру Всеукраїнських олімпіад із відповідної галузі знань, спеціальності; наявність наукових публікацій у зарубіжних виданнях, міжнародних наукометричних базах даних (Scopus, Web of science, для соціогуманітарних Coreniscus) з обраної галузі знань, у фахових виданнях з обраної галузі знань, спеціальності; наявність рекомендації поточного року до вступу в аспірантуру вченою радою вищого навчального закладу або наукової установи; успішне закінчення вищого навчального закладу з дипломом магістра (спеціаліста) з відзнакою (<http://pk.dspu.edu.ua/download-ndz-382/>). У процесі вивчення пакету документів щодо вступу експертною групою як позитивне було відзначено програму вступного іспиту зі спеціальності, яка містить значний обсяг питань загальноісторичного контексту з вітчизняної та всесвітньої історії, що дає можливість вступникам іззовні брати участь у конкурсному відборі. Під час онлайн-зустрічі з адміністрацією ЗВО, проректор із наукової роботи М.П. Пантук зазначив, що існує конкурс на вакантні бюджетні місця (є 4 аспіранти, що навчаються на

контрактній основі). Гарант ОП О.М. Петrenchко зазначив, що серед аспірантів є представник іншого ЗВО, що попередньо завершив магістратуру в Прикарпатському національному університеті імені В. Стефаника, але обрав аспірантуру в Дрогобицькому педагогічному університеті через наукового керівника. Під час онлайн зустрічі зі здобувачами, аспірант П. Овчаренко підтвердив слова гаранта О.М. Петrenchка. Під час перегляду експертами наявних спецкурсів за ОП «Історія та археологія» та онлайн-зустрічами з фокус-групами було відмічено, що дисципліни є вузькоспеціалізованими для ґрунтовної підготовки майбутніх докторів філософії та поглиблення їхніх базових знань із методології, історіографії, презентації наукових досліджень за їхніми дисертаційними темами тощо. Переглянути у вільному доступі дисципліни ОП «Історія та археологія» для здобуття ступеня доктора філософії можна за відповідним посиланням на сайті університету в розділі «Аспірантам» – «Навчально-методичне забезпечення для здобувачів ступеня доктора філософії» (<http://dspu.edu.ua/science/departments/graduate-school/metodic-materials/history-and-archeology/> <http://dspu.edu.ua/science/departments/graduate-school/metodic-materials/general/>).

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила прийому до аспірантури в Дрогобицькому педагогічному університеті імені Івана Франка містять положення щодо визнання документів про здобутий ступінь освіти за кордоном (<http://pk.dspu.edu.ua/download-ndz-445/>). Під час резервної зустрічі Відповідальний Секретар приймальної комісії В. Філь пояснив, що за нормативними документами визнання іноземних дипломів може робити Вчена рада університету, але до початку вступної кампанії таких вступників під час попередньої консультації намагаються направляти до Міністерства освіти та науки для перевірки поданих документів, після чого вступники отримують відповідну довідку. Щодо визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО у програмах академічної мобільності: в університеті діє консультативний підрозділ – Відділ міжнародних зв'язків (<http://dspu.edu.ua/mizhнародni-proekty/>), що надає інформацію для всіх здобувачів освіти про наявні актуальні міжнародні програми та відповідає за організацію та контроль міжнародних програм та академічної мобільності університету. Питання визнання результатів навчання, отриманих в іншому ЗВО, регулюються Положенням про відрахування, переривання навчання, поновлення і переведення здобувачів вищої освіти у Дрогобицькому державному педагогічному університеті імені Івана Франка (<http://dspu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/02/polozhennya-pro-vidrakhuvannya-2016-zi-zminamy-2018.pdf>), Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність учасниками освітнього процесу ДДПУ ім. Івана Франка (<blob:https://office.naq.gov.ua/d52b00e3-39a4-4e82-9abd-b10e21ccf9e9>) та Положенням про порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії у ДДПУ імені Івана Франка (<https://cutt.ly/z03p09N>). Практики застосування вказаних правил на цій ОП не було.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

У Дрогобицькому педагогічному університеті імені І. Франка практикується визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті. Існує відповідне Положення про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті здобувачами третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти у Дрогобицькому державному педагогічному університеті імені Івана Франка (<http://dspu.edu.ua/sites/science/wp-content/uploads/2020/07/Polozhenna-neform-osvita.pdf>). Яскравим прикладом визнання результатів неформальної освіти є зарахування результатів мовних сертифікатів під час вступних випробувань. Згідно з Правилами прийому до аспірантури (<http://pk.dspu.edu.ua/download-ndz-445/>) та докторантури, вступник, який підтвердив свій рівень знання іноземної мови (не нижче рівня B2 Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти або аналогічного рівня дійсними сертифікатами TOEFL або International English Language Testing System або Cambridge English Language Assessment; TestDaf; DELF або DALF звільняється від складання вступного іспиту з іноземної мови. Під час визначення результатів конкурсу зазначені сертифікати прирівнюються до результатів вступного іспиту з іноземної мови з найвищим балом. Під час резервної зустрічі Відповідальний Секретар приймальної комісії В. Філь підтвердив, що аспіранти кожного року користуються таким правом, але на даній ОП випадків визнання мовних сертифікатів ще не було. Під час онлайн-зустрічі зі здобувачами, експерти уточнили, чи знали й скористались аспіранти такою можливістю – здобувачі пояснили, що вони знали про таку можливість, але на час вступу в аспірантуру ніхто зі здобувачів не мав мовного сертифікату, тому вони проходили звичайний вступний іспит. Згідно з Положенням про порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії у Дрогобицькому державному педагогічному університеті імені Івана Франка (<https://cutt.ly/z03p09N>) – аспірант має право на зарахування мовних сертифікатів рівня C1 замість відповідних кредитів з освітнього компоненту іноземної мови. Випадків визнання сертифікатів неформальної освіти на даній ОП не було.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Створене Положення про визнання результатів, отриманих у неформальній освіті надає можливість здобувачам реалізовувати свій потенціал, конструювати свою індивідуальну освітню траєкторію та залучатись до курсів, що можуть викладатись як вітчизняними, так й іноземними освітніми установами (спрощений варіант академічної мобільності).

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Експертна група рекомендує активізувати діяльність щодо залучення аспірантів до програм академічної мобільності, зокрема шляхом узгодження вибіркової складової з програмами вітчизняних та/або іноземних університетів-партнерів.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Експертна група з'ясувала, що загалом, інформацію подано коректно та по суті питань. Виявлені недоліки не суттєві, тому рівень відповідності критерію визначено, як В.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Навчання на ОП відбувається за денною і заочною формами. Основні організаційні аспекти регулюються Положенням про організацію освітнього процесу в Дрогобицькому державному педагогічному університеті імені Івана Франка (<https://cutt.ly/Jo3SUqy>) та Положенням про порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії у ДДПУ імені Івана Франка (<https://cutt.ly/zo3p09N>). На практиці викладачі ОП передусім звертають увагу на студентоцентроване та проблемноорієнтоване навчання, котре реалізується через різний навчальний інструментарій. Форми та методи навчання, які використовуються на освітньо-науковій програмі, відображено в таблиці 3 Відомостей про самооцінювання: дослідницький, проблемно-пошуковий, словесний, пошуково-евристичний etc. Досягнення програмних результатів навчання, поряд із застосуванням вищезгаданих традиційних методів, забезпечується також застосуванням інноваційних, інтерактивних та проектних методів навчання. Ті чи інші форми і методи навчання визначаються специфікою конкретної дисципліни, програмними результатами навчання, досягнення яких передбачає освітньо-наукова програма. На думку експертної групи, використовувані в освітньому процесі форми, методи і прийоми уможливають досягнення цілей та програмних результатів навчання заявлених в ОП. Проте, увагу експертів привернув ОК 1 «Сучасна світова історіографія: актуальні проблеми поступу» – ця дисципліна формує найбільшу кількість ПРН (17). Підчас онлайн-зустрічі з академічним персоналом, гарант ОП О.М. Петrenchко та викладач цієї дисципліни В.В. Тельвак пояснили, що надані знання є центральною та фундаментальною запорукою створення будь-якого дослідження, тому дисципліна і забезпечує найбільшу кількість ПРН. Реалізація студентоцентрованого підходу передбачає повагу до розмаїтості потреб студентів і відчувається через індивідуальні підходи до формування переліку вибірових дисциплін, врахування тематики дисертаційного дослідження. Рівень задоволеності здобувачів вищої освіти методами навчання і викладання відповідно до результатів опитувань є загалом вище достатнього. Подане анкетування, надіслане гарантом Петrenchко О.М. через систему Національного Агентства, відбувалось 2019-2020 н.р. (було опитано 8 аспірантів, <https://office.naga.gov.ua/accreditation-folder/2205>). Як засвідчили результати онлайн-зустрічі та попередньо вивченої документація, принципів академічної свободи дотримано як щодо науково-педагогічних працівників (право на вільний вибір форм і методів навчання, формування змісту дисциплін, переліку літератури), так і здобувачів вищої освіти (право на вибір дисциплін, місця проходження навчально-педагогічної практики, апеляції, контекстуалізація стосовно тематики дисертації).

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

У навчальний процес історичного факультету Дрогобицького педагогічного університету імені І. Франка силабуси впроваджені з 2019 р. Основна інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та

критеріїв оцінювання надається як через робочі програми дисциплін, так і силабуси, котрі розміщені на сайті університету в розділі «Аспіранту» – «Навчально-методичне забезпечення для здобувачів ступеня доктора філософії» за посиланням <http://dspu.edu.ua/science/departments/graduate-school/metodic-materials/history-and-archeology/>, <http://dspu.edu.ua/science/departments/graduate-school/metodic-materials/general/>. Програми дисциплін переглядаються, востаннє це робилося у 2019 р. Також вже є доступними робочі програми освітніх компонентів, що будуть введені за новою ОП 2020 р. Під час онлайн-зустрічі, викладачі докладніше поділились своїми думками щодо нових курсів та їх актуальності в історичній науці. Як зазначили аспіранти, зміст робочих програм доводиться до їх відома на початку семестру на першому лекційному занятті та установчій конференції. Загалом відповідна інформація в робочих програмах та силабусах подана в чіткій та доступній формі, достатньо структурована та лаконічна. Утім, критерії оцінювання в деяких робочих програмах ідентичні та не повністю відображають особливості саме цієї дисципліни.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Реалізація ОП відбувається за поєднання навчання і досліджень. Важливим складником навчального плану ОП є відповідні дисципліни: «Філософія як досвід мислення» та «Сучасна світова історіографія: актуальні проблеми поступу». Окрім того, інші дисципліни із циклу професійної підготовки зорієнтовані саме на допомогу аспірантам у реалізації дисертаційного дослідження та формування дослідницьких компетентностей. Також для здобувачів вищої освіти створено гарні умови для публікаторської активності та апробації результатів дослідження (фахові збірники «Проблеми гуманітарних наук: збірник наукових праць Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка» (Серія «Історія»), «Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка» та «Східноєвропейський історичний вісник»). Під час онлайн-зустрічі з науковими товариствами університету, Голова Ради молодих вчених, який також є викладачем і науковим керівником одного з аспірантів, В. Ільницький поділився майбутніми планами долучення аспірантів до реалізації дослідницького гранту Канадського інституту українських студій (КИУС) («Джерела до історії радянських репресій на західноукраїнських землях (1944 – 1953) в Галузевому державному архіві Служби безпеки України: археографічний аналіз» (2019 – 2020 рр.).

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

ОП 2019 р. зазнала істотних оновлень порівняно із першою версією 2016 р., перелік навчальних дисциплін розширився. І в ОП 2020 р. перелік вибірових дисциплін професійного спрямування ще поповнився з новими курсами. Основні оновлення змісту освіти відбуваються на рівні оновлень конкретних дисциплін, відповідно Положення про робочу програму навчальної дисципліни (<http://dspu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/11/polozhennya-pro-robochu-progr.pdf>). Такі оновлення змісту можна простежити за включенням до переліку рекомендованих публікацій сучасної наукової літератури, як-от, наприклад, зроблено для курсів «Антична культура та еволюція європейської цивілізації», «Історія церкви та релігійної культури Центрально-Східної Європи ранньомодерного періоду», «Ранньомодерне чернецтво Правобережної України: просопографічні студії», де в переліку рекомендованої літератури є позиції, датовані 2019 р. Проте це стосується не всіх дисциплін, деякі вибірові дисципліни не мають літератури новішої за 2016 р. Експертна група звернула також увагу на те, що всі викладачі мають публікації дотичні до тих дисциплін, які викладають, окрім того, вони виходять із тематики їхніх наукових зацікавлень. У зв'язку з цим, поштовхом до оновлення змісту освіти може бути участь у міжнародних конференціях, стажуваннях, міжнародних проектах.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Дрогобицький педагогічний університет імені І. Франка визначає пріоритетними напрямками власного стратегічного розвитку налагодження та поглиблення співпраці з університетами і організаціями з-за кордону, підвищення якості освіти і науки у відповідності з міжнародними освітніми стандартами. Станом на 1 грудня 2019 року університет реалізує угоди про співпрацю в рамках програми Erasmus+ KA107 (<http://dspu.edu.ua/mizhnarodni-proekty/erasmus/>). Відділ міжнародних зв'язків регулярно проводить заходи з інформування здобувачів вищої освіти та викладачів на ОП щодо можливостей закордонного навчання і стажування (<http://dspu.edu.ua/mizhnarodni-proekty/>). Викладачі ОП беруть активну участь у міжнародних наукових конференціях (Польща, Білорусь, Литва), міжнародних проектах: серія монографій «History and Tradition» та «Wybitni Rzymianie czasów schyłku Republiki» (Республіка Польща), міжнародних грантах: «Galicja 1772–1918», «e-Архів Михайла Грушевського». Докладніше про їх діяльність можна дізнатись за матеріалами розділів кафедр історичного факультету (http://dspu.edu.ua/history/?page_id=32, http://dspu.edu.ua/history/?page_id=34). Аспірантка Марія Гром влітку 2018 р. брала участь у Міжнародному науковому воркшопі для вчених із країн колишнього Радянського Союзу та Східної Європи у Меморіальному музеї Голокосту в Сполучених Штатах Америки (Вашингтон, округ Колумбія) з темою доповіді: «Повсякдення населення Дрогобищини у післявоєнний період». Здобувачі освіти та науково-педагогічні працівники мають безкоштовний доступ до міжнародних інформаційних ресурсів та баз даних (на базі бібліотеки

університету). У контексті освітньої діяльності привертає увагу наявність іншомовної літератури (англійська, польська) у переліках джерел та літератури силабусах і робочих програм навчальних дисциплін. При цьому не всі здобувачі вищої освіти мають іншомовні публікації.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Сильною стороною є відповідність навчальних дисциплін науковим зацікавленням НПП та тематиці дисертаційних досліджень здобувачів вищої освіти. Позитивною практикою є запровадження силабусів дисциплін, що є новим для українських ЗВО. Це уможливує поєднання навчання і досліджень, розробку навчальних дисциплін з урахуванням сучасних наукових досягнень та міжнародного досвіду. Іншою сильною стороною є гарні умови для публікаторської активності та апробації результатів дослідження для здобувачів у якісних фахових збірниках, частина яких індексується в міжнародних наукометричних базах даних.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Експертна група рекомендує: більш регулярно оновлювати робочі програми дисциплін, включаючи у рекомендовані переліки найсвіжішу літературу; стимулювати здобувачів вищої освіти до підготовки публікацій іноземними мовами (насамперед англійською, або ж тими, що відповідають тематиці їхніх досліджень).

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

ОП за критерієм має передусім сильні сторони та позитивні практики. Виявлені недоліки не істотні та не впливають на формування компетенцій і програмних результатів навчання передбачених ОП.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Контрольні заходи та оцінювання здобувачів вищої освіти за ОП розробляються відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в Дрогобицькому державному педагогічному університеті імені Івана Франка (<https://cutt.ly/Jo3SUqy>) та Положення про контроль та оцінювання навчальних досягнень осіб, що здобувають вищу освіту ступеня доктора філософії в аспірантурі та поза аспірантурою в ДДПУ ім. І. Франка (<https://cutt.ly/Lo3MsSm>) та представлені у робочих програмах, складниками котрих є відповідні блоки про форми контролю та критерії оцінювання. Як зазначають аспіранти та викладачі, критерії та вимоги обговорюються на початку вивчення дисципліни. Своїми думками щодо змін аспіранти можуть усно поділитись із викладачами під час вивчення дисциплін. У анкетуванні, надісланому гарантом ОП Петrenchко О.М. через систему Національного Агентства (<https://office.naq.gov.ua/accreditation-folder/2205>), опитані 8 аспірантів загалом зазначають, що проблеми щодо доступу до інформації про форми контрольних заходів та критерії оцінювання відсутні. Критерії оцінювання загалом є вимірюваними та зрозумілими й відповідають гуманітарному характеру дисциплін, що вивчаються. Втім, відповідні складники робочих програм окремих дисциплін є практично ідентичними за своїм змістом. Відповідно до ОП основними формами підсумкового контролю є залік та екзамен. Поточний контроль передбачає оцінювання практичних робіт (есе, доповіді, реферати тощо), комп'ютерне тестування, захист навчальних проєктів, презентації. Методика проведення підсумкового контролю (усно, письмово, тестування тощо), структура екзаменаційних завдань із кожної дисципліни визначається відповідною кафедрою. Семестровий контроль може проводитися у формі екзамену, диференційованого заліку або заліку. На думку експертної групи, контрольні заходи дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання. Через сучасні обставини з епідеміологічною ситуацією в світі, всі ЗВО перейшли на дистанційну форму навчання та проведення контрольних заходів. Під час онлайн-спілкування з усіма учасниками освітнього процесу, було з'ясовано, що використовувалась здебільшого платформа ZOOM для проведення занять, заліків та екзаменів.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

На сьогодні немає затвердженого стандарту вищої освіти для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти зі спеціальності 032 «Історія та археологія». Утім, універсальною практикою та єдиною формою атестації здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії сьогодні є публічний захист наукових досягнень у формі дисертації, що здійснюється постійно діючою або разовою спеціалізованою вченою радою. Обов'язковою умовою допуску до захисту є успішне виконання аспірантом його індивідуального навчального плану. Стратегія даної ОП спрямована на скликання разових рад. У Дрогобицькому державному педагогічному університеті імені І. Франка розроблено відповідне Положення про атестацію здобувачів ступеня доктора філософії у ДДПУ імені Івана Франка (<https://cutt.ly/lpp1fS5>), де докладно описано механізм подання, перевірки та захисту дисертаційної роботи здобувача. Під час онлайн-зустрічей з адміністрацією та академічним персоналом ЗВО експерти відмітили, що університет вже має можливість створювати разові спеціалізовані вчені ради. Зі слів проректора з наукової роботи, М.П. Пантюка, наразі університет знаходиться в стадії підготовки такої ради для аспіранта з Мукачівського університету.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Відповідно до Положення про організацію освітнього процесу у Дрогобицькому державному педагогічному університеті імені Івана Франка (<https://cutt.ly/Jo3SUqy>) та Положення про контроль та оцінювання навчальних досягнень осіб, що здобувають вищу освіту ступеня доктора філософії в аспірантурі та поза аспірантурою в ДДПУ ім. І. Франка (<https://cutt.ly/Lo3MsSm>) у ЗВО розроблена процедура повторного перескладання семестрового контролю, порядок оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів. Здобувачі вищої освіти мають право на апеляцію, котру розглядає завідувач кафедри разом з екзаменатором та іншими фахівцями. У «Кодексі академічної доброчесності ДДПУ ім. І. Франка» зазначено, що дотримання академічної доброчесності педагогічними, науково-педагогічними та науковими працівниками Університету передбачає, серед іншого, об'єктивне оцінювання результатів навчання (<http://dspu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/07/kodeks-ak.dob-ost.pdf>). Ситуацій, які б вказували на конфлікт інтересів, під час реалізації освітньо-наукової програми не зафіксовано. На практиці подібних випадків оскаржень чи конфліктних ситуацій на даній ОП не було. Під час онлайн-зустрічі, здобувачі вищої освіти наголошують на тому, що співпрацюють із викладачами та кафедрами упродовж 5-8 років, починаючи ще з бакалаврату. Тому зазвичай вони знаходять спільну мову. Також у нормативній документації ЗВО досить детально прописані процедури повторного проходження контрольних заходів (зокрема й коли здобувач не з'явився на екзамен). Ці процедури забезпечують об'єктивність, оскільки до складу відповідних комісій входять і представники профспілкової організації здобувачів вищої освіти. Випадків повторного проходження контрольних заходів на освітній програмі не було.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Університет послідовно реалізує політику дотримання академічної доброчесності, імплементує відповідні стандарти і процедури. Інституційно це питання регламентується Кодексом академічної доброчесності ДДУ імені Франка (<http://dspu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/07/kodeks-ak.dob-ost.pdf>), Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату в наукових, навчально-методичних та кваліфікаційних роботах у ДДПУ імені Івана Франка (<http://dspu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/02/polozhennya-pro-zapobigannya.pdf>) та Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти у Дрогобицькому державному педагогічному університеті імені Івана Франка (<http://dspu.edu.ua/sites/science/wp-content/uploads/2020/02/polozhennya-pro-systemu-vnutrishnogo-zabezpechennya-yakosti-vyshhoi-osvity-u-ddpu-im.-i-franka.pdf>). Під час онлайн зустрічей, всі учасники освітнього процесу неодноразово згадували про етичні норми стосовно питань доброчесності та яка відповідальність за порушення академічної доброчесності. Бібліотека ЗВО проводить перевірку наукових текстів, на наявність академічного плагіату, з використанням програмно-технічних засобів за допомогою інформаційних онлайн систем виявлення збігів /ідентичності/ схожості, до яких Університету надають доступ спеціалізовані компанії ТОВ «Антиплагіат» Unicheck, ТОВ «Плагіат» StrikePlagiarism. Перевірка на плагіат здійснюється безкоштовно в Бібліотеці у відділі Інформаційних технологій та комп'ютерного забезпечення бібліотеки. Матеріали для перевірки надсилають на вказану на сайті електронну адресу (<https://cutt.ly/1aAEtJp>). Університет має напрацьований механізм використання цих програм для обов'язкової перевірки кваліфікаційних робіт (починаючи з бакалаврського рівня) та наукових публікацій в університетських виданнях. Отже, здобувачі освіти на ОП вже мають відповідний досвід із попередніх рівнів освіти. Експертна група відзначає, що опитані здобувачі вищої освіти за даною ОП добре

ознайомлені з принципами роботи антиплагіатних програм, засадами академічної доброчесності, етикою цитувань. Як зазначили здобувачі, Соціологічна служба щорічно проводить опитування «Академічна доброчесність».

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Сильними сторонами у контексті критерію є: наявність необхідної нормативної бази та відповідних університетських інституцій; усталені практики запобігання та виявлення плагіату із використанням сертифікованих програм, побутування культури академічної доброчесності та неконфліктне середовище.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Експертна група рекомендує більш ретельніше прописати критерії оцінювання в робочих програмах окремих дисциплін та більше активізувати діяльність стосовно питань академічної доброчесності – проведення майстер-класів, семінарів, воркшопів, участь в онлайн-курсах, долучення до програм Проєкту сприяння академічної доброчесності в Україні.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Експертна група вважає, що практики функціонування ОП в цілому відповідають визначеному рівню критерію, деякі положення потребують уточнення та урізноманітнення.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

На основі аналізу відомостей самооцінювання, таблиць кадрового складу, додаткових документів та інтерв'ювання експертною групою встановлено, що науково-педагогічні працівники, які задіяні в реалізації ОП 032 Історія та археологія мають необхідну академічну та професійну кваліфікацію, що відповідає вимогам до забезпечення дисциплін, які вони викладають. В університеті діє Положення про атестацію педагогічних працівників ДДПУ імені Івана Франка (<http://dspu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/05/polozhennya-pro-atestaciyu-pedprac-ddpu-12.2017.pdf>), яке виступає основним внутрішнім документом для дотримання відповідного рівня кваліфікації викладачів. Здобувачі вищої освіти високо оцінили професійну та викладацьку майстерність НПП. Таблиця 2 відомостей самооцінювання доопрацьована під час он-лайн виїзду, однак в ній не надано вичерпної інформації щодо професійної кваліфікації викладача дисципліни «Управління науковими проєктами та реєстрація прав інтелектуальної власності» доцента Гадзамана І.В.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Конкурсний добір викладачів здійснюється відповідно до чинного українського законодавства, Статуту ДДПУ імені Івана Франка (<http://dspu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/charter-of-drohobych-state-pedagogical-university.pdf>) та «Порядку проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників ДДПУ імені Івана Франка та укладання з ними трудових договорів (контрактів)» (<http://dspu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/01/poryadok-provedennya-konkursnogo-vidboru-pri-zamishhenni-vakantnykh-posad-npp-u-ddpu-2.pdf>). У результаті спілкування зі стейкхолдерами було з'ясовано, що процедура конкурсного відбору відбувається в умовах відкритості та повністю регламентована чинними нормативно-правовими документами. Експертна група пересвідчилася, що конкурсний відбір дозволяє забезпечити необхідний рівень професіоналізму НПП для успішної реалізації ОП.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Роботодавцями для випускників аспірантури та майбутніх випускників ОП найчастіше є сам університет, заклади культури (музейні комплекси), заклади середньої освіти. ЗВО залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу через аудиторні заняття, участь у процедурах модернізації ОП, організації науково-педагогічної практики, рецензуванні статей, тез тощо.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

ЗВО залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, якими є викладачі ДДПУ, колег з інших університетів, зокрема Львівського національного університету імені Івана Франка. За оцінкою експертної групи, не набула достатнього поширення під час реалізації ОП практика залучення до аудиторних занять зарубіжних професіоналів – практиків та експертів галузі. Здобувачі вищої освіти у відповідях анкети «Оцінка якості освітньо-наукового процесу» на запитання про залучення вказаних категорій до проведення аудиторних занять у переважній більшості визначили їх як регулярні або достатньо частотні (blob:<https://office.naq.gov.ua/1e7e6e4f-68bd-49ec-boab-5acfc38f867e>; blob:<https://office.naq.gov.ua/e6cc7dcd-c326-4b3c-845f-bbodb5c81961>; blob:<https://office.naq.gov.ua/4869ae02-80e2-46ce-bf9d-a2e8a5b98d72> etc.).

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Професійний розвиток НПП відбувається за рахунок підвищення кваліфікації та стажування, вона відповідає потребам та інтересам викладачів і реалізується з використанням принципу академічної свободи, зокрема іноземні стажування викладачів, наприклад, проф. Тельвак В.В. стажувався у Лодзинському університеті (Республіка Польща); проф. Ільницький В.І. – у Державній вищій професійній школі імені Вітелона в Легніці (Республіка Польща); доц. Лучаківська І.Л. пройшла стажування при кафедрі історії адміністрації і адміністративної думки Університету Ягеллонського в Кракові (Республіка Польща); доц. Тельвак В.П. – в університеті Марії Кюрі-Склодовської у Любліні (Республіка Польща); доц. Галів М.Д. пройшов стажування в Державній вищій професійній школі імені Вітелона в Легніці (Республіка Польща). На резервну відеозустріч експертна група запросила головного бухгалтера Стецюк О.П., яка поінформувала про надання фінансової підтримки викладачам на закордонні стажування, зокрема часткову сплату проїзду.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

У ЗВО функціонує система морального та матеріального заохочення викладачів. Заохочення регламентуються нормативними документами ЗВО, зокрема Положенням про рейтингове оцінювання діяльності науково-педагогічних працівників, кафедр і навчально-наукових інститутів (факультетів) у ДДПУ імені Івана Франка (<http://dspu.edu.ua/sites/science/wp-content/uploads/2019/12/pdf>), яке відіграє значну мотиваційну роль. Експертна група пересвідчилася в цьому під час зустрічі з НПП та ознайомленням з Рейтингом докторів наук, професорів 2019 р. за параметричною оцінкою: із 64 учасників рейтингу викладачі, які реалізують ОП, займають високі місця: 1-е місце (Ільницький В.І.), 2-е місце (Смуток І.І.), 4-е місце (Тельвак В.В.), 13-е місце (Петrenchко О.М.), 18-е місце (Тимошенко Л.В.), 29-е місце (Футала В.П.).

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Потужний кадровий склад історичного факультету, науково-педагогічні працівники, які забезпечують реалізацію ОП, в основному мають відповідну кваліфікацію. ЗВО прагне мотивувати та заохочувати викладачів до підвищення кваліфікації.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Експертна група рекомендує: - залучати іноземних фахівців через онлайн-лекції, консультації, круглі столи до реалізації освітнього процесу із даної ОП; - доповнити інформацію в ЄДЕБО щодо викладачів, які забезпечують

реалізацію ОП.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

ОП та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідають визначеному критерію, особливо в частині забезпечення професійно спрямованих складових. Виявлені недоліки не мають суттєвого характеру.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Фінансові ресурси ОП формуються за рахунок бюджетних коштів. Під час інтерв'ю підтверджена інформація, що у 2019 р. викладачі ОП брали участь у науково-дослідній роботі, яка фінансувалася із держбюджету («Українські та польські інтелектуали в другій половині XIX – першій третині XX ст.: співпраця, конфлікти, досвід для сьогодення» ДР № 0119U103142; «Репресії радянського тоталітарного режиму на західних землях України (1939 – 1953): причини, наслідки, політика пам'яті» ДР № 0119U103140; «Українсько-польсько-єврейські взаємини у Східній Галичині (перша половина XX ст.): історичний досвід, уроки для сучасності» ДР № 0117U007141). Під час інтерв'ю із адміністративним персоналом головний бухгалтер надала інформацію, що університет виграв грант обласного управління для облаштування студентського еко-парку. Матеріально-технічні ресурси, які використовуються для реалізації ОП, загалом знаходяться на належному рівні. Навчальний процес відбувається переважно в окремому у повністю відремонтованому корпусі історичного факультету (пам'ятці архітектури обласного значення). Завдяки фінансуванню аудиторії загалом забезпечені необхідним обладнанням, комп'ютерами. В університеті діє локальна мережа з доступом до Інтернету (стаціонарного та WI-Fi). На історичному факультеті діє науково-дослідна лабораторія археології та краєзнавства з музейними колекціями та кімнатами фондів та самопідготовки. Також на факультеті відкрита конференц-зала з мультимедійним обладнанням для проведення наукових заходів, в тому числі для засідань спеціалізованої вченої ради. Частина здобувачів ОП мешкає в університетських гуртожитках. Дисципліни ОП забезпечені підручниками, посібниками, навчально-методичними матеріалами. Редакційно-видавничий відділ університету забезпечує видання монографій, присвячених висвітленню основних результатів дисертаційних досліджень, авторефератів, фахових збірників «Проблеми гуманітарних наук», «Людинознавчі студії», матеріалів наукових конференцій, вісників. Навчально-методичне забезпечення ОП представлено на сайті університету. В університеті діє бібліотека із загальним обсягом фондів 736091 одиниця зберігання. У бібліотеці створені умови для самостійної роботи користувачів: доступ до електронних ресурсів бібліотеки, міжнародної наукометричної бази даних Scopus, повнотекстової бази «Наукова періодика України». При факультеті діє кабінет самостійної роботи (бібліотечний фонд якого складає 7497 одиниць). Загалом вивчення документації, перегляд відеоматеріалів (презентація та відеоекскурсія) і результати інтерв'ювання дозволяють стверджувати, що фінансові, матеріально-технічні ресурси, навчально-методичне забезпечення ОП забезпечують досягнення визначених цілей та програмних результатів навчання.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Університет забезпечує всіх учасників освітнього процесу необхідним безкоштовним доступом до інформаційних ресурсів та відповідної інфраструктури. Зокрема, безоплатним є доступ викладачів та здобувачів вищої освіти до наукової бібліотеки, музеїв університету (що особливо актуально саме для цієї ОП) тощо. Здобувачі вищої освіти та викладачі забезпечені безкоштовним доступом до Інтернету, як стаціонарного так і WI-Fi. Все це підтверджується інтерв'юванням як здобувачів вищої освіти, так і викладачів, а також вивченням документації університету. Крім того, під час інтерв'ю здобувачі, Рада молодих учених та представники бібліотеки повідомили, що безоплатною є і перевірка кваліфікаційних робіт та поданих до друку матеріалів на запозичення для здобувачів здійснюється безоплатно.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Інтерв'ювання здобувачів вищої освіти, вивчення документації засвідчують, що університет піклується про відповідність освітнього середовища потребам забезпечення безпечних та комфортних умов для життя та здоров'я, що дозволяє здобувачам вищої освіти задовольняти свої потреби та інтереси. Наявні затверджені інструкції й акти з охорони праці. В університеті діє відділ охорони праці та медичний пункт. Відповідно до Колективного договору, в університеті фінансуються профілактичні заходи з охорони праці, організована служба з охорони праці, яка здійснює вступний, первинний та повторний інструктажі для педагогічних працівників та здобувачів вищої освіти. Здійснюється перевірка різних типів приміщень відповідними державними службами на відповідність санітарним нормам і правилам. Позитивною практикою університету є співпраця з Центром Душпастирства молоді Самбірсько-Дрогобицької Єпархії УГКЦ. Здобувачі, які хочуть отримати психологічну консультацію, звертаються до викладачів кафедри психології у зв'язку із відсутністю відповідного центру консультативної підтримки.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Підтверджуються наведена у відомостях про СО інформація, що університет забезпечує здобувачам освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку шляхом координації діяльності окремих структурних підрозділів. Як зазначили здобувачі під час проведення інтерв'ю, відділ аспірантури, докторантури та наукової роботи надає переважну більшість консультацій щодо питань освітньої підтримки, зокрема, індивідуального плану здобувачів, розкладу занять та заліково-екзаменаційної сесії, отримання стипендій тощо. Під час інтерв'ю із здобувачами та адміністративним персоналом було зазначено, що, крім названого підрозділу, організаційну підтримку забезпечують і бухгалтерська служба, відділ кадрів, навчально-методичний відділ у питанні консультацій (щодо пільг, одержання матеріальної допомоги, оплати за навчання, проживання у гуртожитку). Консультативною підтримкою займається і Наукове товариство студентів та аспірантів імені професора Василя Надім'янова (<http://dspu.edu.ua/sites/cience/wp-content/uploads/2020/06/Polozhenna-pro-NTSA-Nadimjanov.pdf>) та Рада молодих вчених (<http://dspu.edu.ua/science/young-scientists/>). В інтерв'ю здобувачі відмітили інформаційну та консультативну підтримку відділу Міжнародних зв'язків відносно питань академічної мобільності; відповідна інформація знаходиться у вільному доступі (<https://dspu.edu.ua/mizhnarodni-proekty/>). Соціальна підтримка забезпечується Відділом інформаційної діяльності та молодіжної політики і Профкомом. Водночас, було звернуто увагу, що здобувачі не часто звертаються до названих структурних підрозділів. В інтерв'ю здобувачі звернули увагу, що у разі бажання отримати психологічну консультацію, вони звертаються до викладачів кафедри психології.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Під час інтерв'ювання була надана інформація, що серед здобувачів ОП відсутні особи з особливими потребами. Вивчення документації університету та проведені інтерв'ю, зокрема інформація керівництва щодо отримання гранту (Бельгія) на облаштування пандусів, засвідчили, що в університеті загалом створені достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами. В університеті враховуються потреби здобувачів з особливими сімейними потребами, зокрема, з малолітніми дітьми, які мають можливість індивідуальної освітньої траєкторії та поселення до гуртожитків. Разом із тим, питання забезпечення умов інклюзивної освіти залишається актуальним і потребує подальшої уваги.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

В університеті існують чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема, пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми. В університеті з грудня 2019 р. діє окреме Положення про політику попередження боротьби із сексуальними домаганнями <http://dspu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/04/polozhennya-pro-seksualni-domagannya.pdf>. Під час інтерв'ювання підтверджується наведена у відомостях СО інформація відносно чіткості і зрозумілості політики і процедури вирішення конфліктних ситуацій, пов'язаних у тому числі із сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією. Принципи забезпечення підходів до навчання та викладання на засадах взаємодовіри та поваги науково-педагогічними працівниками, здобувачами вищої освіти, забезпечення сприятливого морально-психологічного клімату в колективі закладені в Статуті Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івані Франка <http://dspu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/charter-of-drohobych-state-pedagogical-university.pdf>, Кодексі академічної доброчесності Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івані Франка <http://dspu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/07/kodeks-ak.dob-ost.pdf>, Колективному договорі <http://dspu.edu.ua/wp-content/uploads/2017/06/kolektyvnyj-dogovir-drohobycyko-dozhavnogo-pedagogichnogo-universytetu-na-2017-2020-roky.pdf> та Антикорупційній програмі [Сторінка 16](http://dspu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/04/antikorupc.-programma-</p></div><div data-bbox=)

ddpu.pdf. Під час інтерв'ювання ректорка університету Н.В.Скотна підтвердила, що на ОП, яка акредитується, конфліктних ситуацій не було.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Сильною стороною матеріально-технічного забезпечення ОП є те, що історичний факультет нещодавно повернувся в капітально відремонтовані приміщення навчального корпусу. Редакційно-видавничий відділ університету забезпечує видання монографій, присвячених висвітленню основних результатів дисертаційних досліджень, авторефератів, фахових збірників «Проблеми гуманітарних наук», «Людинознавчі студії», матеріалів наукових конференцій, вісників. Позитивною практикою є діяльність на факультеті науково-дослідної лабораторії археології та краєзнавства. В університеті з грудня 2019 р. діє окреме Положення про політику попередження боротьби із сексуальними домаганнями.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Попри те, що наразі на ОП немає здобувачів з особливими освітніми потребами, створення умов для реалізації права на освіту представників цієї категорії потребує подальшої систематичної роботи. Крім того, рекомендується розглянути можливість створення в структурі університету підрозділу (центру) психологічної підтримки, а також можливість відкриття в бібліотеці спеціального доступу до он-лайн архівів.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

ОП в цілому відповідає визначеному критерію, а зазначені слабкі сторони не є суттєвими і не перешкоджають реалізації ОП.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Під час роботи з документами підтверджено дані відомостей СО щодо того, що процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП регулюється Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти у ДДПУ ім. І. Франка (<http://dspu.edu.ua/sites/science/wp-content/uploads/2020/02/polozhennya-pro-systemu-vnutrishnogo-zabezpechennya-yakosti-vyshhoi-osvity-u-ddpu-im.-i.franka.pdf>), Положенням про освітньо-наукову програму третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти у ДДПУ імені Івана Франка (<http://dspu.edu.ua/sites/science/wp-content/uploads/2020/03/%D0%9F%D0%9E%D0%9B%D0%9E%D0%96%D0%95%D0%9D%D0%AF-%D0%BF%D1%80%D0%BE-%D0%9E%D0%9D%D0%9F.pdf>) та Кодексом академічної доброчесності Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івані Франка (<http://dspu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/07/kodeks-ak.dob-ost.pdf>). Під час проведення інтерв'ю отримано підтвердження, що університет послідовно дотримується цих процедур. Останній перегляд ОП відбувся в червні 2020 р.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

В ході інтерв'ювання підтверджені відомості СО про те, що серед здобувачів і стейкхолдерів збираються пропозиції щодо можливих шляхів удосконалення ОП. Під час інтерв'ю здобувачі ОП повідомили, що брали участь в обговоренні змін навчальних планів, а також були включені до складу робочої групи ОП (Ярослав Тарасюк, Васирина Цюпак). Окрім цього, Наукове товариство студентів та аспірантів імені професора Василя Надім'янова та

Рада молодих вчених залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Під час інтерв'ю з роботодавцями, які представляли Державний історико-культурний заповідник «Нагуєвичі» та музей Дрогобиччини, школи, підтвердили, що вони постійно контактують з викладачами та здобувачами ОП як повноцінні партнери, а їхні фонди використовуються як джерельні комплекси для здобувачів ОП. Окрім цього, ОП пройшла рецензування у згаданих установах. При цьому об'єднання таких роботодавців наразі не існує. З огляду на специфіку ОП, одним із ключових роботодавців для її випускників є сам університет; випускники попередніх наборів аспірантури наразі становлять чималий відсоток серед викладачів історичного факультету.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

За ОП, яка акредитується, жодного випуску ще не здійснено. Відповідно, ще немає осіб, чий кар'єрний шлях міг би бути відстежений. Разом із тим, попередні випускники аспірантури історичного факультету працюють за фахом, а всі представники наукової школи проф. Леоніда Тимошенка працюють на історичному факультеті університету. У ході інтерв'ювання було відзначено, що в університеті відсутній спеціальний підрозділ, який би міг сприяти студентам та випускникам університету у працевлаштуванні та адаптації їх до практичної діяльності, підвищенню їх конкурентоспроможності на ринку праці. Водночас на сайті університету створено сторінку «Працевлаштування випускників» (<http://dspu.edu.ua/pracevlashtuvannya/>), на якій пропонуються вакансії у закладах освіти регіону.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

В університеті діє Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в ДДПУ імені І.Франка (<http://dspu.edu.ua/sites/science/wp-content/uploads/2020/02/polozhennya-pro-systemu-vnutrishnogo-zabezpechennya-yakosti-vyshhoi-osvity-u-ddpu-im-i-franka.pdf>) Під час проведених інтерв'ю була підтверджена інформація, подана у відомостях СО, відносно існування в університеті практики своєчасного реагування на виявлені недоліки в ОП, що забезпечена на університетському, факультетському, кафедральному, викладацькому рівнях та на рівні здобувачів. На університетському рівні реалізується ректоратом, вченою радою, Науковим товариством студентів та аспірантів імені професора Василя Надім'янова, Радою молодих вчених. На факультетському рівні практика такого реагування реалізується через вчену раду, декана факультету, його заступників, науково-методичну раду факультету, на кафедральному рівні - завідувачем кафедри. На викладацькому рівні та рівні здобувачів - через їх персональне залучення до обговорення та вирішення питань удосконалення освітнього процесу; забезпечення фактичної реалізації заходів щодо нагальних питань забезпечення якості освіти. При навчально-методичному відділі в університеті діє сектор ліцензування, акредитації та якості освіти.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

ОП підлягає первинній акредитації, тож з'ясування, чи враховані зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій, наразі не актуальне. До того ж, це взагалі перша акредитація, яка проводиться Національним агентством на історичному факультеті цього університету. Загалом же в університеті наразі налагоджується практика загального обговорення зауважень та рекомендацій, сформульованих під час акредитацій освітніх програм.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

В університеті продовжує формуватися культура якості. Підтверджуються відомості СО відносно того, що учасники академічної спільноти залучені до процедур внутрішнього забезпечення якості ОП; питання якості ОП розглядаються на засіданнях кафедр, Вченої ради факультету, Наукового товариства студентів та аспірантів імені професора Василя Надім'янова, Ради молодих вчених та Вченої ради університету. При цьому поки в структурі університету відсутній окремий підрозділ, відповідальний за забезпечення якості освіти.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Сильною стороною роботи є те, що попередні випускники аспірантури історичного факультету працюють за фахом, а всі представники наукової школи проф. Леоніда Тимошенка працюють на історичному факультеті університету. Позитивною практикою є включення до складу робочої групи здобувачів ОП (Ярослав Тарасюк, Васирина Цюпак).

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Рекомендовано розглянути питання про створення в університеті окремого підрозділу, відповідального за забезпечення якості освіти.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

ОП в цілому відповідає визначеному критерію, а зазначені слабкі сторони не є суттєвими і загалом не перешкоджають реалізації ОП.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Основні правила та процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є чіткими, зрозумілими та доступними. Вони визначаються Статутом Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка (<http://dspu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/charter-of-drohobych-state-pedagogical-university.pdf>), Положенням про організацію освітнього процесу в ДДПУ ім. І. Франка (<https://cutt.ly/Jo3SUqy>), Положенням про забезпечення доступу до публічної інформації у ДДПУ імені Івана Франка (<http://dspu.edu.ua/wp-content/uploads/2016/12/polozhennya-pro-zabezpechennya-dostupu-do-publichnoyi-informaciyi-u-drogobychkomu-derzhavnomu-pedagogichnomu-universyteti-imeni-ivana-franka.pdf>), Положенням про порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії у ДДПУ ім. І. Франка (<https://cutt.ly/zo3p09N>), Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в ДДПУ імені Івана Франка (<http://dspu.edu.ua/sites/science/wp-content/uploads/2020/02/polozhennya-pro-sistemu-vnutrishnogo-zabezpechennya-yakosti-vyshhoi-osvity-u-ddpu-im.-i-franka.pdf>). Представлені нормативно-правові акти та інші документи, які оприлюднені на офіційному веб-сайті університету, чітко та зрозуміло регулюють права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу. Оскільки однією зі складових прозорості і публічної реалізації ОП є відкритість форм звітності, експерти під час відео-зустрічей з академічним персоналом та здобувачами освіти підтвердили, що на факультеті відбуваються як щорічні обов'язкові звіти аспірантів щодо виконання індивідуальних планів наукової роботи, так і безпосередньо участь аспірантів в наукових конференціях в ДДПУ імені Івана Франка, вітчизняних та іноземних університетах задля презентації їх роботи над дисертаційним дослідженням. Це також відображено в протоколах засідань випускних кафедр, що завантажені гарантом ОП Петrenchко О.М. в систему Національного Агентства (blob:<https://office.naqa.gov.ua/coc2af91-0caf-43bo-969d-f8b25c5954e3> blob:<https://office.naqa.gov.ua/09c9b7bf-f87a-4e6c-a1c0-01ac4186aa22>, blob:<https://office.naqa.gov.ua/b24c16ee-3594-40e3-a69d-efdff06a807a>, blob:<https://office.naqa.gov.ua/9efood2d-3e9e-4f71-b6cd-bc61363c87ab> , blob:<https://office.naqa.gov.ua/do555ebe-6523-44b1-ab1c-e9eb4f066069>, blob:<https://office.naqa.gov.ua/e03cb244-20d7-4995-a5fc-2726246313ed>).

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

У червні 2020 р., тобто ще до початку роботи ЕГ, було завершено процедуру останнього перегляду ОП: Вчена рада університету затвердила змінену ОП «Історія та археологія» для здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти. У відомостях про СО наведено посилання на веб-сторінку, яка містить інформацію про оприлюднення на офіційному веб-сайті ЗВО відповідного проекту з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін (стейкхолдерів) (<http://dspu.edu.ua/gromadske-obgovorennya/>). Станом на 19 липня останнє редагування сторінки історичного факультету за цим посиланням відбулось 3 липня, і там присутні тільки Проект освітньо-професійної програми «Середня освіта (Історія) та правознавство» другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 014 Середня освіта (Історія); Проект освітньо-професійної програми «Середня освіта (Історія) та правознавство» другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 014 Середня освіта (Історія); Проект освітньо-професійної програми «Середня освіта (Історія) та правознавство» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 014 Середня освіта (Історія). При цьому є активною опція «Зауваження та пропозиції», формуляр якої був востаннє відредагований 5 березня 2020 р. Рекомендуємо не видаляти після затвердження з відповідних сторінок проекти ОП, які розміщувалися там з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін (стейкхолдерів).

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

Під час аналізу матеріалів сайту було встановлено, що інформація про ОП, що акредитується, розміщена на сторінці Навчально-методичне забезпечення для здобувачів ступеня доктора філософії (<http://dspu.edu.ua/science/departments/graduate-school/metodic-materials/>) і знаходиться у відкритому доступі з метою інформування здобувачів ОП та інших зацікавлених осіб. Навчальні плани здобувачів, робочі програми дисциплін, силабуси, програма науково-педагогічної практики містять достовірну інформацію в обсязі, достатньому для інформування зацікавленої сторони. Також в університеті існує позитивна практика оперативного оприлюднення інформації через соціальні мережі, що підтвердили здобувачі під час інтерв'ювання.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Університет своєчасно оприлюднює інформацію не тільки через офіційні сайти, але й через соціальні мережі. На офіційному сайті оприлюднені всі необхідні нормативні документи. Основні правила та процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є чіткими, зрозумілими та доступними.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Рекомендуємо не видаляти після завершення процедури затвердження з відповідних сторінок офіційного сайту університету проекти ОП, які розміщувалися там з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін (стейкхолдерів).

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

ОП загалом відповідає визначеному критерію, а зазначені слабкі сторони не є суттєвими і не перешкоджають реалізації ОП.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

Освітньо-наукова програма 032 Історія та археологія за своїм змістом здатна сформувати у здобувачів вищої освіти спеціально-історичні, загально-методологічні, педагогічно-методичні та комунікаційні компетентності. Освітні компоненти, включені до навчального плану, дотичні до тематики наукових досліджень аспірантів і забезпечують повноцінну підготовку до дослідницької (Філософія як досвід мислення; Сучасні інформаційні технології у науковій діяльності, Сучасна світова історіографія: актуальні проблеми поступу та ін.) та викладацької діяльності (Актуальні проблеми сучасної педагогіки та психології, науково-педагогічна практика). Приклади відповідності змісту ОП науковим інтересам аспірантів – три здобувачі спеціалізуються на дослідженні історії античності (серед вибіркових дисциплін їм пропонується курс «Антична культура та еволюція європейської цивілізації»), сім здобувачів спеціалізуються на дослідженні проблем вітчизняної історії (серед вибіркових дисциплін їм пропонуються курси «Сучасна українська історіографія: стан та перспективи дослідження», «Історія церкви та релігійної культури Центрально-Східної Європи»). Практично всіх здобувачів цікавить курс «Архівна евристика».

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

Експертна група після вивчення відомостей самооцінювання, додаткових інформаційних матеріалів та результатів інтерв'ювання здобувачів пересвідчилася у відповідності наукової діяльності аспірантів напрямові досліджень наукових керівників. Проф. Ільницький В.І. досліджує історію визвольного руху новітньої періоду і є науковим керівником здобувачів Шкикавого В. (тема роботи «Тактичний відтинок 22 «Чорний Ліс» Української повстанської армії (1944-1949 рр.)»), Нечепуренко А. (тема роботи «Військова кадрова політика у Збройних силах України в умовах особливого періоду: історичний аспект»); проф. Петrenchко О.М. досліджує історію античності і є науковим керівником здобувачів Тарнавського Р. (тема роботи «Військово-політична діяльність Марка Ліцінія Красса (115-53 рр. до н.е.)»), Тарасюка Я. (тема роботи «Зовнішня політика Римської імперії у добу династії Северів (193-235 рр. н.е.)»), Цюпак В. (тема роботи «Внутрішньо-політична діяльність Марка Аврелія (161-180 рр.)»), проф. Футала В.П. фахівець з історіографії, він є науковим керівником здобувача Капустинського Н. (тема роботи «Український праворадикальний рух 1920-1950-х років: біоісторіографія»), проф. Тимошенко Л.В. досліджує історію церкви доби середньовіччя та нового часу і є науковим керівником здобувача Овчаренка П.А. (тема роботи «Генеральний офіціал Антоній Левинський і система управління Львівської єпархії (XVIII ст.)»), доц. Попп Р.П. досліджує краєзнавчі аспекти історії України і є науковим керівником здобувачки Гром М.Р. (тема роботи «Повсякдення населення Дрогобищини (1944-1958 рр.)»), доц. Галик В.М. досліджує українсько-польські зв'язки XIX – поч. XX ст. і є науковим керівником здобувачки Гнатишин Х. (тема роботи «Полоністика в інтелектуальних візіях Івана Франка»), доц. Козій О.І. досліджує історію інтелектуальної еліти західноукраїнських земель і є науковим керівником здобувачки Блонар М. (тема роботи «Ірина Сеник у громадсько-політичному та культурному житті України в середині XX – на початку XXI ст.»).

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

Університет організаційно та матеріально забезпечує в межах ОП можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів. Університетом започатковано видання: з 1994 р. виходить «Дрогобицький краєзнавчий збірник» (Вип. I – XXI); з 2011 р. видається «Збірник наукових праць студентів історичного факультету» (Вип. I – IX); Проблеми гуманітарних наук: збірник наукових праць Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. Серія «Історія» (фахове наукове видання включене до категорії «Б» та наукометричної бази даних Index Copernicus); Східноєвропейський історичний вісник (Вип. 1 – 15) (фахове наукове видання включене до категорії «А» та у наукометричні бази даних Web of Science (Emerging Sources Citation Index) та Index Copernicus). Серед традиційних способів апробації результатів досліджень здобувачів є їх оприлюднення на наукових семінарах кафедр, щорічних конференціях. Історичним факультетом впродовж 1992–2016 рр. було проведено 13-ть «Дрогобицьких Міжнародних наукових історико-краєзнавчих конференцій», Дві Міжнародні науково-практичні конференції «Питання всесвітньої історії» (м. Дрогобич, 18-19 жовтня 2013 р., 10 листопада 2017 р.); Міжнародна наукова конференція «Спільна спадщина Річ Посполита обох народів в польській і українській історичній думці XIX і XX ст.» (м. Дрогобич, 27 – 28 вересня 2018 р.); Щорічна наукова сесія НТШ (Дрогобицький осередок НТШ) та ін. Під час інтерв'ю здобувачі підтвердили відомості СО відносно того, що університет в межах ОП створює умови для проведення наукових досліджень аспірантів і забезпечує можливість апробації їх результатів. Зокрема, аспірантам надано доступ до інформаційних баз даних (безкоштовний доступ до Scopus, Web of Science). Як зазначила під час інтерв'ю головний бухгалтер, університет надає відрядження здобувачам, що сприяє розв'язанню проблеми проведення наукових досліджень у межах України.

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо.

Історичний факультет університету має тривалу налагоджену співпрацю із Педагогічним Університетом ім. Комісії Національної Освіти у Кракові. Двічі делегація у складі здобувачів та викладачів була у Кракові та один раз польська делегація відвідала університет. У рамках співпраці було проведено три українсько-польських викладацько-студентських наукових конференції «Галичина багатокультурна». Представники кафедр та здобувачі ОП беруть участь у підготовці грантових заявок, виконанні міжнародних досліджень тощо. Упродовж 6 – 17 серпня 2018 р. здобувачка Марія Гром взяла участь у Міжнародному науковому воркшопі для вчених з країн колишнього Радянського Союзу та Східної Європи у Меморіальному музеї Голокосту у Сполучених Штатах Америки (Вашингтон, округ Колумбія) з темою доповіді: «Повсякдення населення Дрогобиччини у післявоєнний період». Проф. Василь Ільницький при реалізації дослідницького гранту Канадського інституту українських студій (КИУС) («Джерела до історії радянських репресій на західноукраїнських землях (1944 – 1953) у Галузевому державному архіві Служби безпеки України: археографічний аналіз» (2019 – 2020 рр.)» передбачив залучення здобувачів. Окрім цього, публікації здобувачів у фахових виданнях університету містять розширену анотацію англійською мовою, цифровий ідентифікатор – DOI, завдяки чому результати їхніх досліджень стають надбанням міжнародної академічної спільноти. Рекомендується посилити увагу до систематичних пошуків можливостей для долучення здобувачів до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю.

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

Під час роботи з відомостями самооцінювання, матеріалами офіційного веб-сайту, додатковими документами від гаранта ОП та відео-зустрічами з академічним персоналом факультету, експертна група підтвердила наявні факти участі викладачів у різноманітних дослідницьких проектах вітчизняного та міжнародного рівнів (інформація про викладачів факультету – http://dspu.edu.ua/history/?page_id=32, http://dspu.edu.ua/history/?page_id=34). Наразі, основними проектами та грантами, до яких долучились наукові керівники аспірантів є: - Грант Гданського університету «Портал літопису життя та діяльності Бруно Шульца» (2016 - 2020 рр.) - професор Л. В. Тимошенко - «Galicja 1772–1918» (з 2015 р.) - професор В. В. Тельвак - «е-Архів Михайла Грушевського» (з 2016 р.) - професор В. В. Тельвак - Грант Українського католицького університету у Львові спільно з Вільнюським державним університетом (Литва) «Місце зустрічі двох культур: церква і монастир Св. Трійці у Вільні (XIV-XIX ст.)» (2016 - 2017 рр.) - професор Л. В. Тимошенко - Наукове стажування при нагороді імені Івана Виговського (15.01.2019 - 15.02.2019, 1.06.2019 - 30.06.2019) - професор В. В. Тельвак - Науковий проєкт Канадського інституту українських студій (КИУС) «Джерела до історії радянських репресій на західноукраїнських землях (1944 - 1953) у Галузевому державному архіві Служби безпеки України: археографічний аналіз» (2019 - 2020 рр.) - професор Ільницький В. І., доцент Галів М. Д.

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

В Дрогобицькому державному педагогічному університеті імені Івана Франка реакція на порушення академічної доброчесності унормована у внутрішніх документах – Кодексом академічної доброчесності ДДУ імені Франка (<http://dspu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/07/kodeks-ak.dob-ost.pdf>), Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових, навчально-методичних та кваліфікаційних роботах у ДДПУ імені Івана Франка (<http://dspu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/02/polozhennya-pro-zapobigannya.pdf>) та Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти у Дрогобицькому державному педагогічному університеті імені Івана Франка (<http://dspu.edu.ua/sites/science/wp-content/uploads/2020/02/polozhennya-pro-systemu-vnutrishnogo-zabezpechennya-yakosti-vyshhoi-osvity-u-ddpu-im-i-franka.pdf>). Під час зустрічей з академічним персоналом, експерти впевнились у формуванні якісної академічної культури доброчесності – викладачі під час своїх курсів обговорюють питання академічної доброчесності. Здобувачі, спілкуючись з експертною групою теж підтвердили своє розуміння академічної доброчесності. За період реалізації ОП не виявлено жодного факту порушень академічної доброчесності ні серед аспірантів, ні серед науково-педагогічних працівників, котрі здійснюють наукове керівництво аспірантами.

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

Серед позитивних практик слід відмітити спроможність університету організаційно та матеріально забезпечити в межах ОП для здобувачів апробацію результатів наукових досліджень завдяки випуску фахового наукового видання, включеного до категорії “А” та наукометричної бази даних Web of Science (Emerging Sources Citation Index) – «Східноєвропейського історичного вісника». Певний час він був єдиним включеним до Web of Science серед всіх історичних часописів України (на сьогодні таких часописів в Україні лише чотири). У фахових виданнях університету для здобувачів ОП публікація результатів досліджень є безкоштовною. Крім того, здобувачі мають можливість отримати з преміального фонду університету матеріальні винагороди за публікації в наукометричних виданнях. Експертна група засвідчує можливість ЗВО сформувати відповідні разові спеціалізовані вчені ради для атестації здобувачів, які проходять підготовку за ОП 032 Історія та археологія.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

Рекомендується посилити увагу до систематичних пошуків можливостей для долучення здобувачів до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю. Рекомендується залучення здобувачів до спільної з науковими керівниками участі в дослідницьких проектах та грантових програмах.

Рівень відповідності Критерію 10.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

ОП загалом відповідає визначеному критерію, а зазначені слабкі сторони не є суттєвими і в цілому не перешкоджають реалізації ОП.

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

Експертна група констатує ефективну співпрацю з керівництвом ЗВО та гарантом ОП. Експертна група виходить із пропозицією, пов'язаною із загальними питаннями організації освітнього процесу в ЗВО: закріпити на нормативному рівні Статус гаранта ОП.

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	В
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	В
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	В
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	В
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	В
Критерій 6. Людські ресурси	В
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	В
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	В
Критерій 9. Прозорість та публічність	В
Критерій 10. Навчання через дослідження	В

Додатки до звіту:

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	<i>Програма онлайн виїзду.pdf</i>	jVHSU7MBjZApseDNi9MILUQgXoc/w2yuc1D+6QBwaHU=
Додаток	<i>Табл. 2 зведена інформ. про викл..pdf</i>	zus7jX8dQTMFo9PI/mxKSInLsyFhDiPzY7OrmJAmGNI=
Додаток	<i>контингент.pdf</i>	5w/yTLAuOp6he6oQfr9XwdYaKAKO/NMaUNyJ9Q8jPgo=
Додаток	<i>Наказ про відрахування Казан I.pdf</i>	Ll74opNRUc+Jpmyz7Xoe4oh6W+PsUEAIMqflm5ptNks=
Додаток	<i>Огляд матеріально-технічної бази (2).pdf</i>	gkCJe27jXwPV9k9Kdn+bY+uLfK+pSNqEIjmUTmHwgnA=

***

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Докашенко Галина Петрівна

Члени експертної групи

Константінова Вікторія Миколаївна

Герасименко Вікторія Вікторівна